

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.com.pl, <http://www.krs.com.pl>
tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00, tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, 28.02.2025 r.

SIB/22/2025/MM

Szanowna Pani
Paulina HENNIG - KLOSKA
Minister Klimatu i Środowiska

dotyczy: uwagi do projektu zmiany ustawy (UD162) w zakresie spółdzielni energetycznych

Szanowna Pani Minister,

W związku z trwającymi konsultacjami projektu ustawy o zmianie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (UD162), Krajowa Rada Spółdzielcza zwraca się do Pani Minister w następującej sprawie.

KRS od wielu lat aktywnie uczestniczy w procesie wypracowywania i wdrażania warunków dla rozwoju spółdzielni energetycznych w Polsce. Było dla nas oczywiste, że spółdzielnie te powinny zacząć powstawać i się rozwijać, aby z jednej strony upowszechnić energetykę rozproszoną z odnawialnych źródeł energii, a z drugiej strony, co wydaje się nie mniej ważne, zmniejszać koszty energii elektrycznej i ciepła obywatelom, przedsiębiorcom i podmiotom państwowym (JST, urzędy, itd.) naszego kraju. Wdrażane przez Unię Europejską, szczególnie od 10 lat kolejne etapy ochrony klimatu i środowiska, w tym wdrażane unijne programy wspierające energetykę rozproszoną z odnawialnych źródeł energii, w tym spółdzielni energetycznych, potwierdzają słuszność naszego podejścia.

Dotychczas główną barierą w ramach tego procesu jest brak możliwości rejestrowania SE w miastach. Stanowi to skuteczną blokadę do obniżenia wysokich i ciągle rosnących kosztów energii elektrycznej w spółdzielniach i wspólnotach mieszkaniowych.

W załączeniu przekazujemy Pani Minister tabelę z uwagami środowiska spółdzielczego w zakresie usunięcia barier, które skutecznie blokują rozwój spółdzielni energetycznych.

Mamy nadzieję, że dołączone do pisma propozycje uzupełnień projektu zmiany ustawy w zakresie ułatwień w działaniu i rozwoju spółdzielni energetycznych zostaną pozytywnie ocenione, co przyczyniać się będzie do rozwoju energetyki rozproszonej z OZE w Polsce, w tym na terenie miast.

Z wyrazami szacunku

dr inż. Mięczysław Grodzki

Prezes Zarządu

Krajowej Rady Spółdzielczej

Załączniki:

Tabela - uwagi do projektu zmiany ustawy (UD162)

Uwagi

do projektu ustawy o zmianie ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (nr UD162 w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów)

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
1	<p>Krajowa Rada Spółdzielcza ul. Jasna 1 00-013 Warszawa www.krs.org.pl</p>	<p>Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p>	<p>Uzasadnienie: Akty prawne i przepisy wykonawcze znacząco ograniczają rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) w miastach. Polska obecnie ma jedne z najwyższych cen energii w Europie, co negatywnie wpływa na konkurencyjność naszej gospodarki. Taka sytuacja jest niezrozumiała i budzi duże niezadowolenie społeczne, zwłaszcza wśród mieszkańców miast. Wkrótce nastąpi nieuniknione odmrożenie cen energii dla indywidualnych gospodarstw domowych w taryfie G oraz dla małych i średnich przedsiębiorstw w taryfie C. Spowoduje to niewątpliwie kolejne dotkliwe podwyżki cen energii elektrycznej w tych taryfach. W konsekwencji wzrośnie zarówno poziom ubóstwa energetycznego wśród Polaków jak i liczba zamykanych firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Coraz więcej mieszkańców budynków wielolokalowych zarówno w spółdzielniach i wspólnotach mieszkaniowych jak i TBS-ach ma trudności z regularnymi wpłatami należności eksploatacyjnych, remontowych i bieżących związanych z utrzymaniem części wspólnych budynków. Główną przyczyną są przede wszystkim wysokie wzrosty cen energii ciepłej i elektrycznej, które stanowią znaczącą część wydatków na utrzymanie budynków wielolokalowych. Ograniczenie rozwoju OZE na terenach</p>	<p>Zmiana art. 38e. ust. 1. Artykuł ten wyklucza powstawanie i funkcjonowanie spółdzielni energetycznych w miastach oraz dyktuje zbyt duże i niemożliwe do zrealizowania kryterium związane z pokryciem mocy instalacji elektrycznej (aż 70% potrzeb własnych spółdzielni energetycznej i jej członków, ograniczone do 40% tylko dla spółdzielni energetycznych wpisanych do rejestru do dnia 31 grudnia 2025 r.). Artykuł ten również wprowadza zbyt drastyczne ograniczenie łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii do 10 MW. a) <u>Propozycja 1:</u> Usunięcie w art. 38e. ust.1 pkt 1) zapisu: „prowadzi działalność na obszarze gminy wiejskiej lub miejsko-wiejskiej w rozumieniu przepisów o statystyce publicznej lub na obszarze nie więcej niż 3 tego rodzaju gmin bezpośrednio sąsiadujących ze sobą”.</p>	

¹⁾ W przypadku aktu nowelizującego należy wskazać jednostkę redakcyjną projektu oraz jednostkę redakcyjną zmienianego aktu prawnego.

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			<p>miejskich budzi olbrzymie emocje społeczne mieszkańców i narusza konstytucyjną zasadę równości wszystkich obywateli naszego kraju. W związku z tym istnieje możliwość zaskarżenia takich regulacji na poziomie krajowym i unijnym.</p> <p>Głównymi zainteresowanymi tworzeniem spółdzielni energetycznych w miastach są przede wszystkim spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, a także TBS-y. Podmioty te poprzez takie działania mogłyby zmniejszać koszty energii elektrycznej i ciepłej, dodatkowo zmniejszać emisję CO2 oraz wykorzystywać w sposób przemyślany środki unijne i krajowe na lata 2021-2027 w celu transformacji energetycznej. Części wspólne budynków takie jak dachy czy elewacje, często nie są wykorzystywane, a mogłyby się przyczynić do obniżenia rachunków mieszkańców lub być dodatkowym przychodem dla budynku, na którym zostałyby zamontowane panele fotowoltaiczne.</p> <p>Spółdzielnie energetyczne w miastach mogłyby ułatwić współpracę między mieszkańcami budynków o różnej charakterystyce. Przykładowo: niskie budynki mieszkalne dysponują powierzchnią dachową, na której można by zamontować panele fotowoltaiczne. Wówczas mogłyby produkować więcej energii, niż jej rzeczywiście potrzebują do zaopatrzenia części wspólnych. Nadwyżki mogłyby trafiać do wyższych bloków zrzeszonych w spółdzielni energetycznej, gdzie zapotrzebowanie jest większe, ale ilość miejsca na instalacje fotowoltaiczne jest ograniczona. Dodatkowymi zaletami spółdzielni energetycznych jest zwolnienie z obowiązku posiadania</p>	<p>b) <u>Propozycja 2:</u></p> <p>Zmianę treści art. 38e. ust.1 pkt 3) ppkt a: „energii elektrycznej, łączna moc zainstalowana elektryczna wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii nie przekracza 10 MW, a ich sprawność wytwarzania energii elektrycznej umożliwia pokrycie w ciągu roku nie mniej niż 70% potrzeb własnych spółdzielni i jej członków” na nowy zapis tego artykułu o poniższym brzmieniu:</p> <p>„energii elektrycznej, łączna moc zainstalowana elektryczna wszystkich instalacji odnawialnego źródła energii nie przekracza 50 MW”</p>	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			<p>koncesji na obrót i wytwarzanie energii elektrycznej a także możliwość korzystania z systemu opustów oraz brak opłat za dystrybucję energii. Dzięki temu mieszkańcy mogliby realnie obniżyć swoje rachunki.</p> <p>Problem ubóstwa energetycznego dotyczy nie tylko wsi, jak sugeruje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ale również miast. Stanowisko Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi (zawarte w ogólnodostępnym piśmie z dn. 03.01.2025 r. znak sprawy: BM.wlo.0220.276.2024 dot.: KRM-0610-138-24) w kontekście tworzenia spółdzielni energetycznych w miastach jest nieakceptowalne nie tylko dla zarządców nieruchomości, ale też dla obywateli nie mających na co dzień styczności z gospodarką nieruchomościami Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie ma prawa blokować rozwoju spółdzielczości energetycznej na terenach miejskich, ponieważ hamowanie go doprowadzi do utrzymywania monopolu na rynku i faworyzowania jedynie mieszkańców terenów wiejskich. Jest to sprzeczne z dyrektywami unijnymi promującymi tworzenie społeczności energetycznych. Jest to również wbrew zapisom Konstytucji RP, która gwarantuje równe traktowanie wszystkich obywateli. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.</p> <p>Zamrożenie cen energii obowiązuje jedynie do lipca bieżącego roku. Dlatego TBS-y, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe powinny mieć jak najszybszą możliwość inwestowania w rozwiązania, które obniżą rachunki mieszkańców miast eliminując lub ograniczając ubóstwo energetyczne społeczeństwa. Lokalne wytwarzanie</p>		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			<p>energii sprzyja także bezpieczeństwu energetycznemu kraju. Dlatego konieczne jest umożliwienie tworzenia spółdzielni energetycznych w miastach, a obecne ograniczenia prawne powinny zostać zniesione.</p> <p>Istniejące zawężenie podmiotowe jest również sprzeczne z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej z dn. 02.07.2004 r. Zaproponowane przez nas zmiany przychylają się do możliwości tworzenia spółdzielni energetycznych na terenach miejskich przez zainteresowane gminy, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS'y oraz SIM'y, przyczyniając się w ten sposób do znacznego obniżenia kosztów energii elektrycznej i ciepłej wody użytkowej własnych budynków wielolokalowych. Uchylone powinny zostać ograniczenia lokalizacyjne w celu umożliwienia prowadzenia działalności spółdzielni energetycznych na większym obszarze tzn. przynajmniej obszarze funkcjonowania danego Operatora Systemu Dystrybucji (OSD).</p> <p>Ograniczenie działalności spółdzielni energetycznych do obszaru maksymalnie trzech gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich jest nieuzasadnione, szkodliwe i całkowicie nieprzemyślane z wielu powodów. Niezasadne ekonomicznie oraz całkowicie nieracjonalne jest ograniczanie i odgórne narzucanie kryterium związanego z pokryciem w ciągu roku nie mniej niż 70% potrzeb własnych spółdzielni energetycznej i jej członków. W krótkim czasie nie jest możliwe zainstalowanie wystarczającej liczby instalacji fotowoltaicznych, aby spełnić ten warunek, stąd propozycja wykreślenia tego zapisu.</p>		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
2	<p>Krajowa Rada Spółdzielcza ul. Jasna 1 00-013 Warszawa</p> <p>www.krs.org.pl</p>	<p>Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p>	<p>Dodatkowo proponujemy podniesienie limitu łącznej mocy instalacji odnawialnych źródeł energii dla spółdzielni energetycznych z 10 MW do 50 MW. Obecne ograniczenie sprawia, że spółdzielnie nie są efektywne i mają ograniczoną elastyczność w bilansowaniu energii dla swoich członków.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Po pierwsze, zmiana ma na celu zwiększenie możliwej mocy instalacji OZE w budynku wielolokalowym do poziomu, jaki przysługuje tzw. małej instalacji. Obecnie brak rozsądnego uzasadnienia dla sytuacji, w której prosumenci zbiorowi, którzy są dedykowani dla budynków wielolokalowych mogą zamontować małą instalację, natomiast prosumenci lokatorscy, którzy również są dedykowani budynkom wielolokalowym nie mogą tego zrobić. Zapotrzebowanie wszystkich mieszkańców budynku wielolokalowego w obu przypadkach będzie przecież takie samo i zazwyczaj przekraczało możliwości mikroinstalacji. Dodatkowo trzeba zauważyć, że przy istniejących problemach sieciowych to właśnie zabudowa wielolokalowa i tereny zurbanizowane są obszarem (obok np. ciepłownictwa), gdzie należy wspierać zieloną transformację energetyczną, nie przeciążając sieci, a wręcz ją odciążając. Miejskie sieci energetyczne są bowiem najlepiej rozwinięte i dysponują największymi rezerwami w GPZ-tach, a lokalna produkcja energii w miastach odciąża sieci, ponieważ energia nie musi być dostarczana z oddalonych elektrowni a może być wykorzystana tam, gdzie jest najbardziej potrzebna (np. w przemyśle lub transporcie).</p>	<p>Zmiana art. 4c ust. 11</p> <p>Art. 4c ust. 11. Otrzymuje brzmienie:</p> <p>„11. Na wniosek prosumenta energii odnawialnej wytwarzającego energię elektryczną w mikroinstalacji lub małej instalacji przyłączonej za układem pomiarowo- rozliczeniowym nieruchomości wspólnej, w rozumieniu art. 3 ust 2 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali kwota środków stanowiąca depozyt prosumencki jest przekazywana na wskazany rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej na koniec danego okresu rozliczeniowego. Przepisów ust. 2 oraz art. 4 ust. 5 i ust. 11 pkt 2 nie stosuje się.”</p>	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			<p>Druga zmiana przewiduje rezygnację z zapisu o „przeważającej funkcji mieszkalnej”, który jest nieuzasadnionym ograniczeniem. W przypadku prosumentów zbiorowych nie ma takiego ograniczenia, więc przepisy powinny być spójne. Ponadto, zjawiskiem pozytywnym, do którego należy zachęcać, jest to, że dzięki inwestycjom w OZE budynki wielolokalowe biznesowe (np. biurowce, galerie handlowe) lub administracyjne (np. rządowe, samorządowe) będą samodzielne energetycznie., a jednocześnie mają one bardzo przewidywalny profil poboru, który pokrywa się z pikiem produkcji energii z fotowoltaiki. Takie przedsięwzięcia w znacznym stopniu stabilizują system energetyczny zarówno pod względem kosztów, jak i obciążenia sieci.</p> <p>Trzecia zmiana polega na usunięciu niezrozumiałego zapisu, dotyczącego mocy przyłączeniowej całego budynku. Zasadniczo instalacja nie zostanie przyłączona, jeśli jej moc przekracza moc przyłączeniową, co jest weryfikowane przez operatora sieci dystrybucyjnej (OSD). Jest jednak możliwość, aby taką moc zwiększyć poprzez dodatkowe inwestycje w moc przyłączeniową.</p> <p>Czwarta zmiana usuwa nielogiczny wymóg, by instalację OZE lokować jedynie bezpośrednio na budynku. Uniemożliwia to wykorzystanie powierzchni, które naturalnie nadają się na zamontowanie instalacji OZE, np. dachów garaży i wiat parkingowych. Pojawiają się głosy niezadowolenia dotyczące tego, że po zachętach rządu, wspólnoty lub spółdzielnie mieszkaniowe zainwestowały w instalacje OZE w ramach programu „Prosument</p>		

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
			<p>Lokatorski” oraz Grantu OZE, a teraz nie mogą uzyskać statusu prosumenta lokatorskiego tylko dlatego, że np. instalacja znajduje się na innej, ale równie funkcjonalnej powierzchni. Taka regulacja podważa zaufanie obywateli do władz publicznych i niepotrzebnie zniechęca do inwestycji w obszarze budynków wielorodzinnych i terenów zurbanizowanych, gdzie wdrożenie OZE jest nie tylko potrzebne, ale też wciąż zbyt mało popularne.</p> <p>Piąta zmiana proponuje używanie bardziej precyzyjnego pojęcia „nieruchomość wspólna” zamiast „część wspólna”. „Nieruchomość wspólna” jest zdefiniowana w art. 3 ust. 2 ustawy o własności lokali z 24 czerwca 1994 r. jako „grunt oraz części budynku i urządzenia, które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali”. Dzięki temu zlikwidowane zostaną wątpliwości co do sytuacji, w której mikroinstalacja miałaby również produkować energię np. na rzecz zewnętrznego oświetlenia osiedlowego, posiadającego często własny licznik i wpływającego na bezpieczeństwo mieszkańców.</p>		
3	<p>Krajowa Rada Spółdzielcza ul. Jasna 1 00-013 Warszawa www.krs.org.pl</p>	<p>Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p>	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Przepisy nie powinny w sposób arbitralny narzucać celów wykorzystania środków pochodzących z depozytu. Po pierwsze, funkcjonujące już regulacje w dostatecznym stopniu określają, jak należy zarządzać środkami wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych, więc nie ma mowy o dowolności w ich wydatkowaniu. Po drugie, skoro wspólnota lub spółdzielnia mieszkaniowa finansuje inwestycję, to wygenerowane oszczędności związane z produkcją energii odnawialnej powinny zostać przeznaczane na najbardziej pilne potrzeby, np. prace remontowe, poprawę bezpieczeństwa czy przystosowanie</p>	<p>Zmiana art. 4c ust. 16</p> <p>Art. 4c ust. 16. Otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Środki depozytu prosumenckiego, przekazane zgodnie z ust. 11, przeznaczają się w szczególności na rozliczenie przez prosumenta energii odnawialnej, o którym mowa w ust. 11, zobowiązań z tytułu zakupu energii elektrycznej, innych potrzeb zbiorowych, lub na obniżenie opłat związanych z lokalami mieszkalnymi w</p>	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
4	<p>Krajowa Rada Spółdzielcza ul. Jasna 1 00-013 Warszawa www.krs.org.pl</p>	<p>Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p>	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Nie zostało wyjaśnione, z jakiego powodu prosumenci zbiorowi i wirtualni nie mogą zawierać umów ani wdrażać rozwiązań, które uniemożliwiłyby wprowadzanie wytworzonej energii do sieci, gdy ceny energii przyjmują wartość ujemną. W konsekwencji zostają oni zmuszeni do ponoszenia strat, pomimo że ponieśli wysokie, często nieproporcjonalne koszty z tytułu inwestycji w niewielkie instalacje OZE, zaspokajające ich własne potrzeby – nierzadko w istotnym, społecznym celu.</p>	<p>Wprowadzenie do art. 4b ust. 12</p> <p>Wprowadzenie do art. 4b ust. 12, który otrzymuje brzmienie: „12. Prosument energii odnawialnej, prosument zbiorowy energii odnawialnej lub prosument wirtualny energii odnawialnej, wytwarzający energię elektryczną w mikroinstalacji i podlegający z tego tytułu rozliczeniom, o których mowa w art. 4 ust. 1a, może upoważnić w umowie kompleksowej albo w umowie sprzedaży sprzedawcę, o którym mowa w art. 40 ust. 1, do:”</p>	
5	<p>Krajowa Rada Spółdzielcza ul. Jasna 1 00-013 Warszawa www.krs.org.pl</p>	<p>Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p>	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Zmiana ma na celu umożliwienie wykorzystania instalacji OZE, zamontowanych na budynkach wielolokalowych, w formule prosumenta wirtualnego. Pojawić się mogą bowiem sytuacje, kiedy dach jednego budynku umożliwi postawienie instalacji większej, aniżeli pobór mieszkańców tego budynku w ramach prosumenta zbiorowego, lokatorskiego lub indywidualnego, a jednocześnie energia ta mogłaby być udostępniona innym budynkom lub podmiotom, których powierzchnia dachowa nie pozwala na zamontowanie instalacji o odpowiedniej mocy.</p>	<p>Zmiana art. 2 ust. 27b</p> <p>Umożliwienie wykorzystania instalacji OZE na budynkach wielolokalowych (blokach) w formule prosumenta wirtualnego</p> <p>W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, w art. 2 pkt 27b skreśla się słowa "która jednocześnie nie jest przyłączona do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej za pośrednictwem</p>	

Lp.	Podmiot wnoszący uwagę	Jednostka redakcyjna, do której wnoszona jest uwaga ¹⁾	Treść uwagi	Propozycja brzmienia przepisu	Stanowisko do uwagi
				wewnętrznej instalacji elektrycznej budynku wielolokalowego.”	